

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/27/2021
Identifikačné číslo spisu: 6112215614
Dátum vydania rozhodnutia: 30.03.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Beáta Miničová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:6112215614.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beaty Miničovej a členiek senátu JUDr. Ivany Izakovičovej a Mgr. Soni Pekarčíkovej v spore žalobcu: Ing. Y. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H, 960 01 Z., podnikajúci pod obchodným menom: Ing. Ján Plesník - XANTO, Stavby, rekonštrukcie, design, s miestom podnikania A. Hlinku 2568/33, 960 01 Zvolen, IČO: 33 304 904, proti žalovanému: COMIT, s.r.o., so sídlom Továrenská 2, 976 31 Vlkanová, IČO: 36 046 299, zastúpenému zástupcom AKMG, s.r.o., so sídlom Dolná 6A, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 800 589, v konaní o neúčinnosť právneho úkonu, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica, pod sp. zn. 63Cb/107/2012, o dovolaní správcu Advisors k. s., so sídlom Kukučínova 3379/18, 974 01 Banská Bystrica, správcu konkurznej podstaty dlžníka (žalobcu) proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 10. júna 2020, č. k. 41Cob/4/2019 - 931, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 10. júna 2020, č. k. 41Cob/4/2019 - 931, vo výroku, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 26. februára 2018, č. k. 63Cb/107/2012-802, a vo výroku o nároku na náhradu trov konania z r u š u j e a v e c v r a c i a Krajskému súdu v Banskej Bystrici na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica, ako súd prvej inštancie, rozsudkom zo dňa 26. februára 2018, č. k. 63Cb/107/2012-802, žalobu zamietol s tým, že žalovanému a rovnako štátu priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi vo výške 100 %.
2. Žalobca sa žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 26.06.2012 domáhal voči žalovanému určenia, že kúpna zmluva zo dňa 12.05.2010 uzatvorená medzi spoločnosťou SKK GROUP IZOPAN s. r. o., so sídlom Lermontova 914/9, 811 03 Bratislava, IČO: 36 020 869 (ďalej len „spoločnosť SKK GROUP IZOPAN“ alebo „povinný“) a žalovaným, ktorej

predmetom bol prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam vedeným na katastrálnom úrade X. X., v Správe katastra X.,

pre k. ú. P., obec P., okres X., zapísaným na LV č. XXX. a na LV XXXX bližšie špecifikovaným v petite žaloby na žalovaného (ďalej len „kúpna zmluva“)

je právne neúčinná. Rozhodnutie o povolení vkladu vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam na základe kúpnej zmluvy vydala Správa katastra X. X.

dňa 20.05.2010 v konaní vedenom pod sp. zn. V-2507/2010. Žalobca podanie žaloby odôvodnil tým, že kúpnu zmluvou došlo k faktickému ukráteniu uspokojenia vymáhateľnej pohľadávky žalobcu voči povinnému, nakoľko povinný prestal byť vlastníkom vyššie uvedených nehnuteľností a vlastníkom akéhokoľvek bonitného majetku, z ktorého by žalobca mohol uspokojiť pohľadávku uplatnenú a neskôr i priznanú rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 28.04.2011, č. k. 63Cb/149/2008-271. Žalobca v tejto súvislosti poukázal aj na personálne prepojenie medzi spoločnosťami žalovaného a povinného.

3. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobca, v postavení veriteľa, v súlade s ust. § 42b Občianskeho zákonníka využil svoje právo odporovať právnomu úkonu podaním žaloby na súd proti tomu, kto mal z odporovateľného právneho úkonu dlžníka prospech, t. j. voči žalovanému. Rovnako mal súd prvej inštancie

za preukázané, že napadnutý právny úkon bol učený medzi dlžníkom a žalovaným

v posledných troch rokoch pred podaním žaloby v danej veci. Súd na základe podanej žaloby mal za to, že žalobca využil právo odporovať uvedenému právnomu úkonu v zmysle

ust. § 42a ods. 4 písm. d/ Občianskeho zákonníka, keďže k právnomu úkonu, o ktorom žalobca, ako veriteľ dlžníka, tvrdil, že bol ním ukrátený, došlo medzi dlžníkom, ktorý

bol právnickou osobou (spoločnosťou SKK GROUP IZOPAN) a právnickou osobou, v ktorej je osoba uvedená v písmenách a, b, - štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu, prokuristom alebo likvidátorom, t. j. spoločnosťou žalovaného, lebo v čase uskutočnenia právneho úkonu dňa 19.05.2010 a zavkladovania kúpnej zmluvy dňa 20.05.2010

bol štatutárnym orgánom dlžníka (povinného) Ing. L.L., ktorý bol zároveň štatutárnym orgánom v spoločnosti žalovaného.

4. Súd prvej inštancie skonštatoval, že za nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom kúpnej zmluvy, kupujúci, tzn. žalovaný, riadne zaplatil kúpnu cenu, čím sa stav majetku povinného nezmenšil, ale namiesto nehnuteľností bola do spoločnosti SKK GROUP IZOPAN,

ako dlžníka žalobcu, prijatá kúpna cena, ktorá zodpovedala znaleckej cene podľa znaleckého posudku č. XX/XXXX a XX/XXXX vypracovaných Ing. Y. Q., ktorý určil cenu týchto nehnuteľností na sumu 478.000,- Eur. Vzhľadom na uvedené bol súd prvej inštancie toho názoru, že uvedeným postupom nemohlo dôjsť k ukráteniu veriteľa dlžníka (žalobcu),

keď v čase vykonania tohto úkonu, kupujúci, ani predávajúci nemali v úmysle ukrátiť týmto úkonom žalobcu, resp. iného veriteľa, čo je základným predpokladom pre určenie neúčinnosti tohto právneho úkonu v súlade s ustanovením § 42a a nasl. Občianskeho zákonníka.

5. S ohľadom na listinné dôkazy súd prvej inštancie nemal za preukázané tvrdenia žalobcu o nemajetnosti dlžníka žalobcu (povinného), keďže vyplatením kúpnej ceny žalovaným spoločnosti SKK GROUP IZOPAN, v zmysle pokladničného dokladu

č. VV - 10 - 05 - 0002 zo dňa 19.05.2010 bola uhradená cena nehnuteľností, ako ekvivalentné finančné protiplnenie za predaj predmetného nehnuteľného majetku dlžníkovi žalobcu.

6. Súd prvej inštancie považoval za potrebné zdôrazniť, že ukrátenie veriteľa ohľadom vymoženía jeho pohľadávky je potrebné posudzovať len k momentu uzatvorenia napádaného právneho úkonu a nie v čase, keď sa o ňom rozhoduje. Vzhľadom na uvedené mal súd prvej inštancie z dôkazov predložených žalovaným za preukázané, že uvedeným právnym úkonom, t. j. uzatvorením kúpnej zmluvy, nedošlo k ukráteniu žalobcu v postavení veriteľa, pretože

z prostriedkov dlžníka, ktoré prichádzali na jeho účet i po vykonaní predmetného napádaného právneho úkonu, ako i z jeho pohľadávok voči tretím subjektom, sa žalobca mohol uspokojiť. Zaznamenaním

všetkých transakcií ohľadne predmetného právneho úkonu jednak v účtovníctve žalovaného, ako i dlžníka žalobcu, nemal súd za preukázaný ani úmysel žalovaného ukrátiť predmetným úkonom uzavretým so spoločnosťou SKK GROUP IZOPAN, veriteľov tejto spoločnosti, teda i žalobcu., aj napriek tomu, že žalobca poukazoval na personálne prepojenie oboch spoločností, ktoré medzi sebou uzavreli napádaný právny úkon. Súd prvej inštancie sa stotožnil s tvrdeniami žalovaného o tom, že ukrátenie veriteľa je potrebné posúdiť v danom prípade len k momentu uzatvorenia napádaného právneho úkonu, v dôsledku čoho listinné dôkazy predložené žalobcom o nemajetnosti dlžníka žalobcu z neskorších období, nepovažoval za právne relevantné, pre zistenie majetkového stavu dlžníka žalobcu ku dňu uzavretia napádaného právneho úkonu a bezprostredne po ňom.

7. S prihliadnutím na vyššie uvedené súd prvej inštancie uzavrel, že úkon, ktorý uzatvoril dlžník žalobcu so žalovaným, nie je ukracujúcim právnym úkonom, aj keď k nemu došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a právnickou osobou, v ktorej je osoba uvedená v písmenách a, b, štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu, prokuristom alebo likvidátorom. Za preukázané mal súd prvej inštancie aj to, že žalovaný nemohol ani pri náležitej starostlivosti poznať úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa, vzhľadom na stav majetku dlžníka v čase tohto úkonu.

8. K námietke žalobcu týkajúcej sa získania nedostatočného protiplnenia za scudzené nehnuteľností, súd prvej inštancie uviedol, že tento dôvod žalobca uplatnil až dňa 13.02.2014, kedy včasnosť uplatnenia tohto dôvodu odporovateľnosti právneho úkonu podľa § 42a ods. 5 Občianskeho zákonníka namietal žalovaný, na ktorú námietku žalovaného súd prvej inštancie musel prihliadnuť ex offo. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa súd prvej inštancie preto ďalej nezaoberal preukázaním tohto právneho dôvodu odporovateľnosti právneho úkonu namietaného žalobcom. Na základe vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že žaloba žalobcu je nedôvodná v celom rozsahu, a preto ju zamietol.

9. Na odvolanie žalobcu, Krajský súd v Banskej Bystrici, ako odvolací súd, napadnutým rozsudkom zo dňa 10. júna 2020, č. k. 41Cob/4/2019 - 931, rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 26. februára 2018, č. k. 63Cb/107/2012-802, potvrdil a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, a preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1, 2 C.s.p. potvrdil. Napadnutým rozsudkom rozhodol odvolací súd bez nariadenia pojednávania, pretože nepovažoval za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie (ust. § 381 ods. 1 C.s.p.).

10. Postup súdu prvej inštancie, ktorým tento skúmal primeranosť finančného protiplnenia zo strany žalovaného dlžníkovi za odpredané nehnuteľnosti, vyhodnotil odvolací súd ako správny. Podľa odvolacieho súdu zo znaleckého posudku, ako aj z účtovníctva jednoznačne vyplývalo, že žalovaný zaplatil dlžníkovi primerané finančné protiplnenie, následkom čoho nepovažoval úkon prevodu nehnuteľností za ukracujúci žalobcu na uspokojení jeho splatnej pohľadávky. Zároveň odvolací súd skonštatoval, že žalovaný v konaní preukázal, že nemohol predpokladať úmysel dlžníka ukrátiť svojich veriteľov, a to s poukazom na ním poskytnuté finančné prostriedky dlžníkovi.

11. K žalobcom namietanému nesprávnemu procesnému postupu zo strany súdu prvej inštancie, ktorý sa nezaoberal preukázaním právneho dôvodu odporovateľnosti právneho úkonu a to, že dlžník nedostal za nehnuteľnosti primerané protiplnenie, odvolací súd zdôraznil, že žalobca tento dôvod odporovateľnosti právneho úkonu uplatnil až dňa 13.02.2014, tzn. po uplynutí troch rokov od právneho úkonu, ktorý je predmetom odporovateľnosti v tomto konaní. S prihliadnutím na uvedené odvolací súd považoval postup súdu prvej inštancie, ktorý prihliadol na námietku premlčania vznesenú žalovaným, za správny a argumentáciu žalobcu v tejto súvislosti za nedôvodnú.

12. K žalobcom vytýkanému nevykonaniu ním navrhovaných dôkazov súdom prvej inštancie, a to nevypočutie aj ďalších svedkov, štatutárnych zástupcov dlžníka, odvolací súd upozornil, že súd vykonáva dôkazy podľa svojej úvahy a nie je viazaný návrhmi na vykonanie dokazovania. Podľa názoru odvolacieho súdu nevypočutie ďalších svedkov v konaní nemohlo mať právny význam pre rozhodnutie tohto sporu, nakoľko pre rozhodnutie sporu boli podstatné listinné dôkazy, a to doklady o úhrade kúpnej ceny zo strany žalovaného dlžníka, ako aj účtovníctvo dlžníka. Len týmito dôkazmi bolo možné vierohodne preukázať, či dlžník sa voči žalobcovi dopustil ukracujúceho právneho úkonu uzatvorením kúpnej zmluvy so žalovaným, ako kupujúcim. Z uvedeného dôvodu mal odvolací súd za to, že nevypočutím žalobcom navrhnutých svedkov nebola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom, teda nedošlo zo strany súdu prvej inštancie k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces.

13. Argumentáciu žalobcu, že sa súd prvej inštancie nevysporiadal s rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 63Cb/149/2008, odvolací súd posúdil ako irelevantnú, pretože týmto rozsudkom bola žalobcovi priznaná pohľadávka voči dlžníkovi, pričom dokazovanie v tomto konaní nesúviselo s konaním o určenie neúčinnosti právneho úkonu uplatneného v tomto súdnom konaní. Predmetný rozsudok mal podľa odvolacieho súdu vplyv na preukázanie, že žalobca má vykonateľnú pohľadávku voči dlžníkovi, avšak tvrdenia žalobcu, že sudkyňa súdu prvej inštancie bola tiež zákonnou sudkyňou v konaní 63Cb/149/2008, a preto musela mať vedomosť o nemajetnosti dlžníka, sú pre toto konanie právne irelevantné. Okrem iného odvolací súd poznamenal, že žalobca žiaden dôkaz o vedomosti sudkyne o nemajetnosti dlžníka nepredložil, na základe čoho aj túto námietku považoval odvolací súd za nedôvodnú.

14. Odvolací súd v napadnutom rozsudku skonštatoval nedôvodnosť námietok uplatnených žalobcom v odvolaní, nakoľko tieto boli vyvrátené v konaní pred súdom prvej inštancie a v napadnutom rozsudku súdu prvej inštancie podrobne uvedené a zdôvodnené. Po preskúmaní veci dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie správne aplikoval platnú právnu úpravu, vysporiadal sa so všetkými aspektmi zisteného skutkového stavu a podrobne svoje rozhodnutie odôvodnil. Odvolací súd uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je dostatočné, logické, presvedčivé a právne správne, obsahuje odpovede na všetky relevantné právne otázky v konaní vznesené a bolo vykonané dokazovanie plne v súlade s procesnými zásadami, formulovanými v Civilnom sporovom poriadku.

15. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie (č. I. 966 a nasl. spisu) správca (ďalej aj ako „dovolateľ“), prípustnosť ktorého odôvodnil ust. § 420 písm. b/ C.s.p., ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, ust. § 420 písm. c/ C.s.p., strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník a ust. § 420 písm. f/ C.s.p., súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolateľ rovnako namietol aj odklon odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Správca žiadal, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

16. V rámci dovolania správca poukázal na skutočnosť, že počas odvolacieho konania bol uznesením Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 26.02.2020, sp. zn. 4OdK/122/2020, vyhlásený konkurz na majetok dlžníka Ing. Y. L., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom H., podnikajúceho pod obchodným menom: Ing. Ján Plesník - XANTO, Stavby, rekonštrukcie, design, s miestom podnikania A. Hlinku 2568/33, 960 01 Zvolen, IČO: 33 304 904, ktorý bol žalobcom v tomto konaní. Do funkcie správcu konkurznej podstaty dlžníka bol ustanovený Advisors k. s., so sídlom Kukučínova 3379/18, 974 01 Banská Bystrica. Dovolateľ odvolaciemu súdu vytýkal, že neskúmal účinky vyhlásenia konkurzu

na majetok dlžníka, keď správcu konkurznej podstaty dlžníka neupovedomil o prebiehajúcom konaní a v konaní pokračoval bez jeho súhlasu.

Výdaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu došlo k situácii, že v dôsledku vyhlásenia konkurzu na majetok dlžníka na strane žalobcu tak vystupoval dlžník, ktorý nemal procesnú subjektivitu ani spôsobilosť samostatne konať v konaní pred súdom.

Postupom odvolacieho súdu podľa dovolateľa došlo k zmareniu účinnej ochrany nie len procesných práv dlžníka, ale aj jeho vecných práv a práv veriteľov dlžníka.

Na podporu dovolateľa poukázal na nález Ústavného súdu SR zo dňa 12.12.2012, č. k. I. ÚS 393/2012-33.

17. K dovolaniu správcu sa žalovaný nevyjadril.

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C.s.p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas správca, v neprospech ktorého bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), zastúpený podľa § 429 ods. 2 písm. b/ C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok správcu je dôvodný.

19. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje

len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

20. Podľa ustanovenia § 419 C.s.p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C.s.p. Otázka posúdenia, či sú

alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

21. Podľa ust. § 420 C.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

22. Podľa § 421 ods. 1 C.s.p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola riešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

23. Dovolací súd pred tým, než pristúpil k preskúmaniu prípustnosti dovolania správcu skúmal, či je

dovolanie odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, resp. či dovolateľ vymedzil dovolacie dôvody spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 C.s.p.

24. Podľa § 431 C.s.p. dovolanie prípustné podľa § 420 C.s.p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (ods. 1). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

25. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 C.s.p., rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 C.s.p.).

Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 C.s.p., má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C.s.p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

26. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (k tomu vid' napr. III. ÚS 474/2017). V tejto súvislosti osobitne platí, že len dovolací súd bude rozhodovať o naplnení predpokladov prípustnosti dovolania definovaných v § 421 ods. 1 C.s.p. (rovnako aj I. ÚS 438/2017).

27. Dovolací súd je pri rozhodovaní o dovolaní viazaný jednotlivými dovolacími dôvodmi tak, ako ich dovolateľ vymedzil vo svojom dovolaní (§ 440 C.s.p.).

Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C.s.p.).

Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C.s.p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť

v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 C.s.p. alebo § 421 C.s.p. v spojení s § 431 ods. 1 C.s.p. a § 432 ods. 1 C.s.p.).

28. Viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi, je úzko spätá s uplatňovaním dispozičného princípu, ako jedného zo základných princípov sporového konania (čl. 7 C.s.p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

29. Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania podľa ust. § 420

písm. b/ C.s.p., ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

ust. § 420 písm. c/ C.s.p., strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník a ust. § 420 písm. f/ C.s.p., súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala

jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolateľ rovnako namietol aj odklon odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, pravdepodobne podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p., že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

30. Podľa § 420 písm. f/ C.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces

a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

31. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

32. Z obsahu dovolania je zrejmé, že vadu konania podľa ust. § 420 písm. f/ C.s.p. videl dovolateľ v tom, že v priebehu odvolacieho konania bol na majetok žalobcu vyhlásený konkurz a bol mu ako dlžníkovi ustanovený správca konkurznej podstaty.

Uvedená skutočnosť mala podľa dovolateľa za následok, že odvolací súd mal správcu konkurznej podstaty dlžníka upovedomiť o prebiehajúcom súdnom konaní a bez jeho súhlasu nemal v odvolacom konaní pokračovať. Napriek tomu, odvolací súd konal priamo s dlžníkom (žalobcom) a vydal napadnuté rozhodnutie. Za týchto okolností dovolateľ trval na tom,

že odvolací súd konal so žalobcom, aj keď tento nemal procesnú subjektivitu, ani spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, ktorým nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Uvedeným postupom sa odvolací súd podľa dovolateľa odklonil aj od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu a upriamil pozornosť na nález Ústavného súdu SR zo dňa 12.12.2012, č. k. I. ÚS 393/2012-33.

33. Dovolací súd zo súdneho spisu zistil, že na majetok žalobcu bol uznesením Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 26.02.2020, sp. zn. 4OdK/122/2020, zverejneným v Obchodnom vestníku č. 47/2020 dňa 09.03.2020 vyhlásený konkurz (č. l. 952 spisu). Napadnutý rozsudok bol Krajským súdom v Banskej Bystrici vydaný dňa 10.06.2020,

č. k. 41Cob/4/2019 - 931, teda po vyhlásení konkurzu na majetok dlžníka (žalobcu). Z napadnutého rozsudku odvolacieho súdu je zrejmé, že zo strany odvolacieho súdu nebolo zohľadnené vyhlásenie konkurzu na majetok žalobcu, ani ustanovenie správcu konkurznej podstaty dlžníkovi.

34. Podľa ust. § 167b ods. 1 ZKR platí, že oprávnenie dlžníka nakladať s majetkom podliehajúcim konkurzu, ako aj konať vo veciach týkajúcich sa tohto majetku vyhlásením konkurzu prechádza na správcu; správca koná v mene a na účet dlžníka.

35. Podľa § 167q ods. 1 ZKR, ak súčasťou konkurznej podstaty sú pohľadávky dlžníka, správca sa ich pokúsi vymôcť; žaloby o ich zaplatenie na súde alebo na inom príslušnom orgáne však nepodáva. Ak sa to správcovi nepodarí ani do šiestich mesiacov

od vyhlásenia konkurzu, pohľadávky speňaží postúpením ako hnutelné veci.

Dojednania, ktoré zakazujú alebo obmedzujú postúpenie pohľadávky, správca

nie je viazaný. Tieto obmedzenia postúpením pohľadávky zanikajú. Pokiaľ je pohľadávka súčasťou konkurznej podstaty, premlčanie spočíva. Premlčanie pokračuje v plynutí,

len čo pohľadávka prestane podliehať konkurzu. Prípadné konanie, v ktorom sa uplatňuje pohľadávka podliehajúca konkurzu, súd alebo iný konajúci orgán preruší až do času,

kým pohľadávka prestane podliehať konkurzu (ods. 2).

36. V danom prípade je predmetom súdneho konania žaloba o určenie neúčinnosti kúpnej zmluvy, ktorou povinný previedol vlastnícke právo k nehnuteľnostiam na žalovaného. Žalobca zdôraznil, že v zmysle kúpnej zmluvy povinný prestal byť vlastníkom dotknutých nehnuteľností a vlastníkom akéhokoľvek bonitného majetku, z ktorého by žalobca mohol uspokojiť pohľadávku uplatnenú a neskôr i priznanú rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 28.04.2011, č. k. 63Cb/149/2008-271. Z obsahu súdneho spisu je zrejmé,

že sa žalobca počas daného súdneho konania domáhal oddĺženia konkurzom a na jeho majetok bol vyhlásený konkurz.

37. Z uvedeného vyplýva, že v predmetnom prebiehajúcom konaní vyvodenom v zmysle odporovacieho

právneho úkonu podľa § 42a a nasl. Občianskeho zákonníka sa uplatňuje súdom judikovaná pohľadávka podliehajúca konkurzu. S poukazom na § 167q ods. 2 vetu tretiu ZKR konanie, v ktorom sa uplatňuje pohľadávka podliehajúca konkurzu, súd alebo iný konajúci orgán preruší až do času, kým pohľadávka prestane podliehať konkurzu.

38. Nakoľko odvolací súd nezobral do úvahy vyhlásenie konkurzu na majetok dlžníka (žalobcu) v prebiehajúcom konaní, v ktorom sa uplatňuje pohľadávka podliehajúca konkurzu a ktoré konanie sa zo zákona vyhlásením konkurzu prerušilo v súlade s ust. § 167 ods. 2 vetou treťou ZKR, odvolací súd vydaním napadnutého rozhodnutia rozhodol v konaní prerušenom, čím uprel správcovi právo na spravodlivý proces v zmysle ust. § 420 písm. f/ C.s.p. Zistená procesná vada konania zakladá prípustnosť dovolania a je zároveň tiež dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne.

39. Napriek tomu, že z dovolania vyplýva aj námietka dovolateľa týkajúca sa odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.), dovolací súd z obsahu dovolania vyvodil, že dovolateľ nenamieta nesprávne právne posúdenie uskutočnené odvolacím súdom, ale nesprávny procesný postup - mal správcu konkurznej podstaty dlžníka upovedomiť o prebiehajúcom súdnom konaní a nemal bez jeho súhlasu v odvolacom konaní pokračovať vydaním napadnutého rozhodnutia. S prihliadnutím na to, že dovolateľ nevymedzil dovolací dôvod podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. v súlade s ust. § 432 ods. 1 a 2 C.s.p., dovolací súd nevidel dôvod bližšie sa týmto dovolacím dôvodom zaoberať.

40. Vzhľadom na to, že konanie pred odvolacím súdom bolo poznačené existenciou vád zmätočností uvedených v ustanovení § 420 písm. f/ C.s.p., najvyšší súd dovolateľom napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 C.s.p.) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 C.s.p.).

41. V novom rozhodnutí rozhodne odvolací súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C.s.p.).

42. V ďalšom konaní je odvolací súd viazaný právnym názorom dovolacieho súdu vysloveným v tomto uznesení (§ 455 C.s.p.).

43. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.